

PESTI FŐTEMLŐM

SPIRITUÁLIS KÖZÖSSÉGI LAP

II. évf. 12. szám

2015. március

Tartalom:

- Önmegvalósítás-
önmegtagadás
- Krisztus engedelmes lett
értünk
- Betegségeinket Ő hordozta
- Ferenc pápa nagyböjti
üzenete
- A hónap szentje
- Önkéntes voltam Böjte
Csaba testvér egyik
házában
- Az isteni irgalmasság
ajándéka
- Az áldozat
- Istenképeink
- Programjaink

BELVÁROSI NAGYBOLDOGASSZONY FŐPLÉBÁNIA

1056 Budapest, Március 15. tér 2. T: 318 3108 belvarosiplebania@gmail.com

Önmegvalósítás-önmegtagadás

Két világ, két mentalitás, két különböző súlypont. Első megközelítésben mindenki az első választja. Ki kell teljesedniünk, dolgozni kell önmagunkon, valósággá kell tenni önmagunkat, hogy mások is komolyan vegyenek: tényező legyek mások szemében is. Ha nem mutatom meg magamat, nem vesznek komolyan, ha nem vagyok mindenhol ott, leírnak, ha nem próbálok ki mindent, lemaradok. Ezzel szemben a „tagadás” csak negatív hozzáállás, főként, ha önnön magunkról van szó. Leírjuk saját magunkat, meghasonlunk magunkkal, a pusztulás útja ez. Ki az a bolond, aki a belénk oltott, legerősebb életösztön ellen dolgozik. Pszichopata, beteges magatartás ez, mely inkább gyógyítást, mintsem követést kíván. Miről beszél tehát a nagybőjti idő, amikor lelkünk gyakorlására az önmegtagadás cselekedeteit ajánlja? Nyilván túlhaladott emberellenes idea ez, mely elfogadhatatlan, középkori, sötét elképzelés, mely tagadja az ember szabadságban való kiteljesedését. Nem csoda, ha a felvilágosodásnak kellett fölszabadítania az embert az egyház embertelen rabigája alól. Napjainkban főként nyilvánvalóvá vált ennek a tanításnak a tarthatatlansága a modern pszichológia fényében. „Ez neked jár”, „érezd jól magad”, „valósítsd meg magad”, „találj magadra”, minden lehetséges nekem, amire képes vagyok. Így gondolkodik és él korunk embere, napjaink ideológiája ezt az „erkölcsöt” terjeszti, a médiumok ezt az életérzést sulykolják. Összebékíthetetlen ellentét, föloldhatatlan feszültség.

Ám szemléljük csak az édesanyát, aki éjjel háromszor kel föl gyermekéhez; a tudóst, aki az éjszakát is kutatószobájában tölti; a sportolót, aki

napi háromszori edzést tart; a súlyfeleslegével harcoló lányt, aki ad megjelenésére; a menedzsert, aki cégének profitjáért dolgozik; a diákot, aki felvételi megmérettetése, vagy vizsgája előtt áll; a szülész-nőgyógyászt, aki egy emberi élet világra jöttéért küzd; a pedagógust, aki állandó konfrontációt vállal a lázadó kamaszokkal és fölemeszteti idegeit; a papot, aki szentségekkel gyógyítja a rábízottak lelkét, ápolja kétezer éves kincseinket és éjjel még cikkírásba kezd! Vajon mindezek nem vállalnak lemondást, nem lépnek túl kényelmükön, nem haladják meg azt az igényt, hogy jól érezzék magukat, nem mondanak le arról, hogy a saját hasznukat szolgálják, nem mennek szembe saját pillanatnyi érdekeikkel? De, igen, minden bizonnyal!

Ennél még többet kell mondanunk. Vajon az az ember, aki évek után le tudta tenni a dohányt; aki hirtelen természete ellenére megfékezte indulatait; aki lemondott egy karriert jelentő állást, hogy inkább családjával legyen; aki itthon maradt, pedig tízszeres fizetést kapott volna külföldön; aki kitartott házastársa mellett, holott rátalált a vigaszt kínáló partnerre; aki Hamvazószerdán az ebédszünetről hamukereszttel a homlokán ment vissza munkahelyére; aki tágabb környezetéért még „harmadik műszakban” társadalmi munkát végez; aki gyermekével tanul, miközben leragad a szeme a fáradtságtól, nem tagadta meg általában elfogadott alapvető igényeinket, emberi természetünk adottságait, nem mondott nemet a közfelfogásra, nem tagadta meg magára tekintettel levő vágyait? De, igen, minden bizonnyal!

Mindennapjaink követelménye megkívánja, hogy ne magunkra legyünk tekintettel, hanem a ránk bízottakra, a szeretett személyekre. Ezt a súlypontáthelyezést, önmagunk előtérbe helyezésének tagadását, úrrá levést gyengeségeinken, lustaságunkon és az ebben való gyakorlatszerzést nevezi a keresztény hagyomány **önmegtagadás**nak. Vajon korunk embere nem igényli ezt, nem helyesli mindezt? Legjobbaink bizonyosan igen!

Szükség van az önmegtagadás gyakorlataira, hogy társadalmaink túlélési eszközként használva ne az önzés diktatúrájába süllyedjenek alá, hanem a szeretet kultúrája felé mozduljanak el. Köszönjük egyházunknak a nagybőjti fölhívást: tagadjuk meg önmagunkat és kövessük Urunkat, Jézust, aki életét sem kímélte, hanem értünk áldozatul adta.

Zoltán atya

Krisztus engedelmes lett értünk, mindhalálíg

Ha a nagyheti és a húsvéti szent háromnap lelkiességében kívánunk elmélyülni, leghelyesebb, ha e napok liturgikus szövegeiben keresünk támpontot. Azok számára, akik már részt vettek a nagycsütörtöki, nagypénteki és nagyszombati zsolozsma virrasztó- és reggeli imaóráján, a népszerű Lamentációkon vagy Jeremiás siralmain, bizonyára nem ismeretlen a mindhárom napon ismétlődő és naponta bővülő válaszos ének: „*Krisztus engedelmes lett értünk mindhalálíg, mégpedig a kereszthalálíg. Ezért felmagasztalta őt az Isten és olyan nevet adott neki, amely fölötté áll minden névnek*”. Nagycsütörtökön csak a mondat első részét énekeltük, nagypénteken már a kereszthalált is hozzátesszük, nagyszombaton pedig a felmagasztalásról szóló résszel egészül ki a húsvét titkát mesterien összefoglaló responsorium. A szöveg eredetileg Szt. Pálnak a filippiekhez írt levelében szerepel (Fil 2,7) és a bibliatudósok szerint az Apostol is egy, a korabeli ókeresztény liturgiában már szereplő himnusz idézett kedvenc egyházközségének írt levelében. A modern római rítus szerint bemutatott szentmisében is találkozunk e szöveggel, mégpedig a teljes himnusszal mint a virágvasárnap szentmise szentleckéjével, és a „Krisztus engedelmes lett értünk” részével mint a virágvasárnap és a nagypénteki Passiót bevezető verssel.

A responsorium első része voltaképpen dióhéjban tartalmazza Krisztus Urunk egész földi életét. Mert hiszen attól a pillanattól kezdve, amikor a názáreti Leány méhébe csendben leszállt az örök Ige és egyesült a romlandó emberi természettel egészen a kereszthalálíg és a pokolra szállásig, nem történik más, mint a második isteni Személy megalázkodása, önküresítése. A mi Istenünk nem valamiféle hidegszívű önkényúr, aki csak messziről, az égi trón biztonságából szemléli gyenge teremtményei földi vergődését. Ellenkezőleg: Ő maga is teremtményei szemével akarja látni a világot, saját testében akarja érezni a betlehemi éjszaka hidegét, az éhséget, szomjúságot, kimerültséget, az ostor csapásait, a tövises szúrását, a szögek élet és a haldoklás görcseit. Saját emberi lelkével akarja tapasztalni a számkivetés, a hálátlanság, az árulás, a magány és az Istentől való elhagyatottság belső kínjait. Sőt, leszáll a legmélyebb pontra is, ahová csak emberi lény zuhanhat: a holtak birodalmába, ahol már minden öröm megszűnik és minden remény kialszik. Ezt a zsidók *seolnak*, a keresztények *limbusnak* vagy a pokol előcsarnokának nevezték, ahol a keresztség kegyelme nélkül elhunyt igazak tartózkodnak. Krisztus az alvilág és a Sátán csalétkének bizonyult: a pokol örvendett újabb áldozatának felfalásán, nem is sejtve, hogy Ádámnak ez a Fia mérges marása lesz az alvilágnak, halála a halálnak. Mert ő a kereszt győzedelmi jelével vonul be oda, ahová mások a bűn láncával megbilincselten, s szétzúzza

az alvilág kapuit és kézen fogva vezeti ki a sötétség birodalmából Ádámot, Évát és gyermekeiket, saját emberi őseit.

Így hát, a halál és a pokolra szállás a felmagasztalás első lépcsője lett, melynek során Jézus Krisztus a világmindenség Urának bizonyult, kinek hatalma örökké tart és országának nem lesz vége. A kő melyet az építők -- a korabeli vallási és politikai világ urai -- elvetettek, most az új világ alapköve lett. Az Úr művelte mindezt, ami csodálatos dolog szemünk előtt (117. zsoltár). „*Neki adatott minden hatalom az égben és a földön*” (Mt 28,20). „*Méltó a Bárány, akit megöltek, hogy övé legyen a hatalom, a gazdagság, a bölcsesség, az erő, a tisztelet, a dicsőség és az áldás. Minden teremtmény a mennyben, a földön, a föld alatt és a tengerben az egész világmindenséggel egyetemben ezt harsogta: „A trónon ülőnek és a Báránynak áldás, tisztelet, dicsőség és hatalom örökkön – örökké!”* (Jel 5, 12-13). Negyven nap múlva tanítványai szeme láttára felemelkedett égi trónjára és így fenségesen megvalósult a Szentírás szava: Aki önmagát megalázza, az felmagasztaltatik. Pünkösdkor pedig a Szentlélek erejéből megszületik az Egyház, a megváltottak közössége és elterjed az egész világon. „*Ha a búzaszem nem kerül a földre és nem hal meg, egyedül marad. Ha viszont meghal, sok termést hoz. Aki szereti életét, elveszíti azt; aki pedig gyűlöli életét e világban, megmenti azt az örök életre*” (Jn 12, 24-25). Ez Krisztus húsvétjának törvénye és ez minden Krisztus-követő személyes húsvétjának örök törvénye.

Amikor tehát Hamvazószerdától Pünkösdig végigjárjuk Urunk útját a megaláztatásig és a megaláztatástól a felmagasztalásig, saját magunk számára is kijelöljük a helyes utat. Csak a keresztút végén virrad fel a feltámadás hajnala. És mi az az erő, ami képessé tesz a keresztút sötétjébe való belépésre és a felmagasztalásig való kirtartásra? Erre mindjárt a responsorium elején találjuk meg a választ: „*Krisztus engedelmes volt*”. Ádám engedelmessége, elbizakodottsága, végső soron Teremtője iránti szeretetlensége okozta saját bukását és az emberi nem minden fájalmát. Krisztus végsőkéig való feltétlen engedelmissége, melyben az Atya iránti végtelen szeretete tükröződik, felemeli az egész emberi nemet a Magasságbeli trónusáig. „*A kereszt által jött az öröm az egész világra*” (nagypénteki antifóna). Az évről évre megünnepeelt Húsvét számunkra is legyen az engedelmisség, az önküresítés és az Atya iránti szeretet iskolája, míg alkalmassá nem válunk arra, hogy minket is felmagasztaljon az Isten!

P. Kovács Ervin Gellért OPraem

Betegségeinket Ő hordozta...

Mindenki volt már és lesz is beteg könnyebb és súlyosabb mértékben, s végül mindannyian szembesülni, találkozni fogunk a halállal, előbb másokéval, azután a miénkkel. Nem mindegy tehát, hogyan készülünk a betegségre, halálunkra, egyáltalán foglalkozunk-e, szembenézünk-e avval, ami biztosan bekövetkezik. A keresztény ember számára a test betegsége és halála nem szabadna, hogy félelemmel, szorongással töltsön el minket – ezt mindnyájan tudjuk, de mégis, az elmélet más, mint a gyakorlat.

A bűn, betegség és a halál közt szoros ok-okozati összefüggés van, méghozzá nem egyéni, hanem a teljes emberiséget érintő, térben és időben általános, közösségi módon. Az ősbűn, az őszülők Istennel való szembeszegülése minden emberre kihat és nem csak látható módon a test elmúlásában, hanem még inkább, a lélek megsebeztségében, a mindnyájunkat érintő, áteredő bűnben, a rosszra hajló természetünkben közvetlenül nem látható módon. Talán ez mutat rá a leginkább arra, hogy az emberi lét teljes mértékben közösségi, megmutatja, hogy teljes mértékben felelősek vagyunk egymásért. A fentiekén túl, a kinyilatkoztatás teljessége, maga az Úr Jézus, szenvedésében és halálában teszi láthatóvá, kézzel foghatóvá, tapinthatóvá a bűn súlyát, hiszen minden bűn, Istenmegbántás egy-egy ostorcsapás, egy-egy tövis és szeg a Megváltó testén. Bár mindezeket megtanultuk, mégis, amikor rajtunk a sor, akkor derül ki, hogy a hitünk milyen mély, meddig terjed a Gondviselésbe vetett bizalmunk.

A súlyosabb betegségnek különböző szakaszai vannak: a rossz leletet meglátva, szembesülve a tényekkel, először talán nem is akarom elhinni, hogy mindez velem történik, olyan abszurd az egész. Hiszen máskor is fáj itt-ott, máskor is voltam beteg és meggyógyultam belőle, most sem érzem annyira rosszul magam...

Azután elkezdem kitanulmányozni a betegséget, laikus létemre bújom az orvosi könyveket, az internetes oldalakat, szakcikket, baráti köröm ezernyi tanácsát meghallgatom, gyógyulási esélyeimet latolgom, rengeteg pozitív és negatív példáról hallok, nagy erőket mozgósítok a gyógyulásom érdekében, szinte megszállott

módjára próbálok menekülni a betegség elől. Ez rengeteg szellemi és lelki energiát vesz el tőlem, s hamarosan kiderül, hogy egy jottányit sem léptem az áhított gyógyulás irányába.

Ekkor érzem, talán először, hogy lelkileg, szellemileg, testileg véges az erőm, véges vagyok magam is. Ekkor kihez máshoz, mint hívő lévén, magához Istenhez fordulok. Kérem, ostromlom, hogy segítsen, családom és barátaim imahadjáratot indítanak, hiszen Te magad mondtad Uram, hogy „*kérjétek és kaptok*” Mt 7,7 és Lk 11,9, s „*amit a nevemben kértek, azt megteszem nektek, hogy az Atya megdicsőüljön a Fiúban.*” Jn 14,13, és sorolhatnám még az ehhez hasonló ígéreteket Jézustól.

De hát nem látszik, hogy gyógyulnék, sőt, a betegség egyre jobban hatalmába kerít. Elkezdek hát perlekedni Istennel, haragudni rá: miért nem segít? Miért nem tesz csodát? Hiszen csak egy szavába kerülne és meggyógyulnék? Miért nem élhetek úgy, mint más? Miért nem dicsőíti meg az Atya az Ő nevét úgy, hogy engem meggyógyít?

Azután kijózanodom kissé és magamban keresem a betegség okát, mert lelkiismeretem elkezd vádolni: bizony, megérdemeltem a büntetést. Végig veszem életem rossz

döntéseit, vétkeimet és felindul bennem a vágy, hogy letegyem az Úr elé mindazt, amivel lelkiismeretem vádol. Mit kell tennem? Csak Te tudsz segíteni. Meg akarok tisztulni, immár nemcsak testileg, hanem lelkileg is. Ez már jó irány, mert a lelkemmel is elkezdek foglalkozni. Talán az is eszembe jut, hogy a testem véges, de a lelkem örök, ezért nagyobb hangsúlyt kell az ápolására, tisztaságának megővésére fektetni. Elmegyek, elvégzem a szentgyónást és felveszem a betegek szentségét. Ha túl vagyok ezen a szakaszon, nagy megkönnyebbülést érzek. Rájövök arra, hogy miután én nem tudom magam megmenteni, nem is az én feladatom ez. Isten gyermeke vagyok, Ő pedig gondoskodik rólam. Most már bátrabban mondom ki: gyalrló, bűnös, testem, lelkem, mégis Hozzád vágyódlk. S ahogy lassan feladom a magam énjét, visszkapom az igazit, a megtisztultat. Megtisztulok, mert hagyom, hogy Ő megtisztítson. Végre érzem, hogy velem van, pedig akkor is velem volt, amikor nem éreztem.

Kezdek belesimulni Isten tenyerébe, kezdem megismerni logikáját, kezdek ráérezni az Ő gondolataira, megértem szívemmel, hogy tényleg gondot visel rám, hogy minden sóhajomat meghallotta s meghallgatta. Elszégyeltem magam, hogy miket gondoltam Róla és hogy mennyire nem bíztam benne. Ettől kezdve már könnyebb a Ráhagyatkozás, mert az Ő békéje van velem. Nem úgy adja, ahogy a világ, hanem belső, lelki örömet ad, amit nem rontanak a testi fájdalmak. És Ő vezet, fogom a kezét, rábízom magam. Nem nézek se hátra, se oldalra és nem állok meg. Saját vágyam helyett belékapaszkodom és megyek Vele a cél felé, mely Ön maga. Ekkor már mindegy, hogy meggyógyulok-e vagy sem, még ha nagyon fájdalmas is az elválás szeretteimtől. Igen, lehet fájdalmak között boldog az ember.

Most már megértem, hogy annak ellenére, hogy a bűn és a betegség rossz, Isten megengedi azért, hogy valami jobbat alkosson. A betegséggel és a szenvedéssel is segít, hogy valóban a legfőbb, egyetlen cél felé haladjak és el tudjak szakadni e múlandó világtól.

Rájövök, hogy semmi sem választ el engem Istentől, csak a bűn és hogy a halál nem csak a test hamuvá válása, hanem a kísértések, szenvedések vége, a gonosztól való megszabadulás, beteljesedés, amikor Isten „*Letöröl szemükről minden könnyet. Nem lesz többé halál, sem gyász, sem jajgatás, sem fáradtság, mert az elsők elmúltak.*” Jel 21,4 Ezzel a lelkiüettel betegségemben sem leszek terhére másoknak, a nővérek, ápolók örülnek majd egy mosolygós betegnek, s akik eddig szerettek, még jobban szeretni fognak, így tudunk betegségünkben is evangelizálni, tanúságot tenni Róla, Aki mindhalálíg szeretett minket, s Aki mindannyiunk végső boldogságának záloga.

Az elmélet és a gyakorlat tehát tényleg más, de nem mond ellent az egyik a másiknak, mert az életszakaszok megélése folytán mi magunk érünk meg az örök életre, s majd onnan visszatekintve bánnánk, ha bármiből is kimaradtunk volna, hiszen, a mi örök életünk is a győzelem jele a halál felett.

Csorba Gábor
állandó diákónus

Az Isteni Irgalmasság ajándéka

A 21. század emberének nagy többsége elfordult Istentől, semmibe veszi az örök erkölcsi törvényeket. Célját vesztett, kisiklott életek torkollnak kétségbeesésbe, elhomályosult a jövőkép, talajtalanná formálódik az emberi élet.

Gyakran hívő lelkeket is rabul ejt a kilátástalanság lelket romboló érzése. Megfeledkezünk Szent Pál szavairól: „*Amikor elhatalmasodott a bűn, túláradt a kegyelem, hogy amint halált hozóan uralkodott a bűn, úgy uralkodjék az örök életre szóló megigazulás révén a kegyelem is a mi Uurunk, Jézus Krisztus által.*” (Róm 5,20-21)

Urunk, Jézus tudja a legjobban, mekkora szüksége van most az emberiségnek az Ő segítségére. Végtelen szeretettel siet megmentésünkre.

Jézus délután három óraker halt meg a kereszten, és ezt az órát az irgalmasság órájának nevezi. „*Ez a nagy irgalom órája a világ számára [...]. Ebben az órában nem tagadok meg semmit a lelkektől, akik szenvedéseimre hivatkozva kérnek tőlem valamit [...]. Az irgalom ebben az órában nyílt meg teljesen a lelkek számára. [...] Ebben az órában lépett a kegyelem az egész világba: az irgalom legyőzte az igazságosságot.*”

Jézus Krisztus az Isteni Irgalmasság apostolának, Szent Fausztina nővérnek mondotta: „*Szívem tele van irgalommal a lelkek iránt, de főleg a szegény bűnösök iránt. [...] Mily közömbösek a lelkek ennyi jósággal, és a szeretet ennyi bizonyítékával szemben, [...] akik mindenre találnak időt, csak arra nem, hogy hozzám jöjjenek, és kegyelmet kérjenek.*”

Vajon miért nem figyelünk fel eléggé a kegyelem áradásának minden időket felülmúló mértékére, amelyben Krisztus Urunk éppen a 21. században élőket szeretné részesíteni? Miért vagyunk annyira evilági gondolkodásúak, hogy nem élünk az Isteni Irgalmasság határtalan ajándékaival? Az Úr Jézus irgalmas jósága minden emberi elképzelést felülmúl, és mi közömbösségünkkel elutasítjuk segítségét.

Az Úr Jézus azt kívánja, hogy emlékezzünk meg arról az óráról, amikor haldokolt a kereszten, és elmélkedjünk szenvedéséről. Könyörgéseinkben az ő fájdalmas szenvedésének értékére és érdemeire kell hivatkoznunk. Ezen kívül szem előtt kell tartanunk az Isteni Irgalmasság kultuszának lényegét: a bizalmat Istenben, amely magában foglalja a hit, az alázat és az állhatatosság erényét, s az emberek iránti irgalmasságot, melyek az isteni meghallgatás feltételei.

Európa sorsa és azon belül minden kisközösségé azon múlik, hogy mekkora bizalommal fordul a kisszámú, de igazlelkű hívő európai az irgalom mérhetetlen forrásához, hogyan próbálja életvitelét Krisztushoz igazítani, és akkor nem számít a létszámuk, hanem csakis a hitelességünk, mert felismertük, hogy az Úr túláradó szeretetével meg akar menteni mindnyájunkat.

Dr. Szűcs Gizella

Ferenc pápa nagyböjti üzenete

A nagyböjt a megújulás ideje az Egyház, a közösségek és minden egyes hívő számára. [...] Amikor Isten népe megtér az ő szeretetéhez, megtalálja a választ azokra a kérdésekre, melyeket a történelem folytonosan elé állít. Az egyik legsürgetőbb kihívás, amiről szeretnék beszélni ebben az üzenetben, az a közömbösség globalizációja. [...] Isten nem közömbös a világ iránt, hanem annyira szereti, hogy Fiát adja oda minden ember üdvösségéért. [...] A világ mégis az önmagába zárkózás és afelé hajlik, hogy becsukja azt a kaput, amelyen keresztül Isten belép a világba és a világ Istenbe. Így a kéznek, vagyis az Egyháznak sosem kell meglepődnie, ha elutasítják, elnyomják és megsebzik.

Isten nem közömbös a világ iránt, hanem annyira szereti, hogy Fiát adja oda minden ember üdvösségéért. Isten Fiának megtestesülésében, földi életében, halálában és feltámadásában végérvényesen megnyílik a kapu Isten és az ember között, az ég és a föld között.

Isten népének tehát meg kell újulnia, hogy ne váljon közömbössé és ne zárkózzon önmagába. Három szentírási szakaszt szeretnék elmélkedésül ajánlani ehhez a megújuláshoz.

1. „*Ha szenved az egyik tag, valamennyi együtt szenved vele*” (1 Kor 12,26) – az Egyház Isten szeretetét, amely megtöri a közömbösségnek ezt a halálos magába zárkózását, az Egyház kínálja fel tanításával és legfőképpen tanúságtételével. Azonban csak arról lehet tanúságot tenni, amit előtte megtapasztaltunk. A keresztény az az ember, aki megengedi Istennek, hogy betöltse őt jóságával és irgalmával, hogy magára öltve Krisztust hozzá hasonlóan Isten és az emberek szolgájává legyen. [...]

A nagyböjt megfelelő idő arra, hogy hagyjuk, hogy Krisztus szolgáljon minket, és így olyanokká váljunk mint Ő. Ez akkor valósul meg, amikor hallgatjuk Isten igéjét, és amikor a szentségekben részesülünk, különösen az Eucharisziában. Ebben azzá válunk, amit magunkhoz veszünk: Krisztus testvére. [...]

2. „*Hol van a testvéred?*” (Ter 4,9) – a plébániák és a közösségek Az egyetemes Egyházzal mondottakat meg kell valósítanunk a plébániák és közösségek életében. Meg tudjuk-e tapasztalni az Egyháznak ezeken a színterein, hogy egyetlen testhez tartozunk? [...] minden keresztény közösség arra hivatott, hogy átlépje azt a küszöböt, amely az őt körülvevő társadalommal, szegényekkel, távollevőkkel összeköti. Az Egyház természeténél fogva missziós és nem befelé forduló, hanem minden emberhez szóló küldetése van. [...]

3. „*Erősítsétek meg szíveteket*” (Jak 5,8) – az egyes hívő ember

Egyénileg is érint minket a közöny kísértése. Telis tele vagyunk felkavaró hírekkel és képekkel, amelyek emberek szenvedését tárják elénk,

ugyanakkor teljesen tehetetlennek érezzük magunkat, hogy segítsünk nekik. Mit tegyünk, hogy az ijedség és a tehetetlenség spirálja ne nyeljen el minket?

Mindenekelőtt imádkozhatunk a földi és mennyei Egyház közösségében. Ne becsüljük le az olyan sok ember imájának erejét! Szeretném, hogy a 24 óra az Úrért elnevezésű kezdeményezést az egész Egyházban, egyházmegyei szinten is megtartsák március 13-án és 14-én: ez az alkalom éppen az imádság szükségességét hivatott kifejezni.

Másodsorban, segíthetünk a szeretet különféle megnyilvánulásaival, a hozzánk közel vagy tőlünk távol lévő embereknek az Egyház számos karitatív szervezetének köszönhetően. A nagyböjt megfelelő idő arra, hogy kimutassuk érdeklődésünket a másik iránt, akár egy kicsi, de konkrét jellel, mely egyben kifejezi a közös emberségben való részesedésünket.

Harmadsorban pedig, a másik szenvedése a megtérésre hív, mert a testvér szükséglete életem törekvésére emlékeztet, illetve az Istentől és a testvérektől való függőségemre. Ha alázattal kérjük Isten kegyelmét, és elfogadjuk lehetőségeink korlátait, akkor bízni fogunk azokban a végtelen lehetőségekben, amelyeket Isten szeretete tartogat számunkra. És ellen tudunk majd állni az ördögi kísértésnek, mely el akarja hitetni velünk, hogy egyedül meg tudjuk váltani magunkat és a világot.

Azért, hogy legyőzzük a közömbösséget és a mindenhatóságra való igényeinket, azt szeretném kérni mindenkitől, hogy ezt a nagyböjtöt „szívünk képzésének” útjaként éljük meg, ahogy XVI. Benedek mondta (vö. *Deus caritas est* enciklika, 31). Az irgalmas szív nem jelent gyenge szívet. Aki irgalmas akar lenni, annak erős, megingathatatlan szíve van szüksége, mely bezárja kapuit a kísértő előtt, de nyitott Isten felé. Az ilyen szív hagyja, hogy átjárja a Lélek és vigye a szeretet útjain, melyek a testvéreinkhez vezetnek. Alapjában véve szegény szív ez, vagyis ismeri saját szegénységét, és a másik emberért éli életét.

Ezért, kedves testvéreim, szeretném veletek kérni Krisztust ebben a nagyböjtben: „*Fac cor nostrum secundum cor tuum*” – „Alakítsd szívünket a te szent Szíved szerint!” (könyörgés a Jézus Szíve litániából). Akkor erős és irgalmas szívünk lesz, éber és nagylelkű, amely nem hagyja, hogy bezárkózzon, és nem esik bele a közömbösség globalizációjának szédületébe.

Ezzel a jókívánssal biztosítok mindenkit imáimról, hogy minden hívő, minden egyházi közösség gyümölcsözően járja végig a nagyböjti utat, és kérlek titeket, imádkozzatok értem. Az Úr áldjon meg és a Szűzanya őrizzen meg Benneteket.

Vatikán, 2014. október 4. Assisi Szent Ferenc ünnepén

FERENC PÁPA

A hónap szentje: Jeruzsálemi Szent Cirill

Március 18. Jeruzsálem, 313 körül +Jeruzsálem, 387.

A régi zsidó Jeruzsálem helyén a rómaiak új várost alapítottak: Aelia Capitolina volt a neve. A templom helyét a Capitolium foglalta el, amely három római istennek volt szentelve: Jupiternek, Junónak és Minervának. Maradványai ma is láthatók. Ott, ahol a keresztények Jézus keresztre feszítésének és eltemetésének helyét tudták, Vénusz temploma emelkedett. Cézárei Euszébiosz püspök Palesztina vértanúi című írásában leírja azokat a megpróbáltatásokat, melyeket e közösségnek, különösen a diocletianusi üldözések alatt, el kellett szenvednie.

A helyzet azonban 313-ban a milánói rendelet következtében megváltozott. Valószínűleg ebben az évben született Cirill Jeruzsálemben. Cirillt Jeruzsálemben pappá szentelték, s ékesszólásának hamarosan híre támadt. Egyszerű pap létére bőjtű időben ő helyettesítette a püspököt a hitűjoncok kereszteselési előkészítésében. Katekézisei, amelyek szerencsés módon ránk maradtak, igazolják hírét. 350 táján, Maximosz püspök halála után a metropolita hozzájárulásával jeruzsálemi püspökké választották.

Nemsokára azonban viszálykodások kezdődtek Cirill és metropolitája, a cézárei Akakiosz között. Minden jel arra mutat, hogy a rang kérdése volt a tét. A viszály valódi oka az volt, hogy Akakiosz egy követ fűjt az ariánusokkal, az udvarnál jól állt a szénája, s e helyzetét arra használta föl, hogy összehozzon egy zsinatot, amely Cirillt le is tette. Cirill azonban nem olyan ember volt, aki szó nélkül elfogadta volna ezt. Tiltakozott az intézkedés ellen, amelyet jogtalanak tekintett és fellebbezett. Erre Akakiosz egy csapat katonával jelent meg, elűzte a püspököt a székéből, és katonai védelem alatt ariánus püspököt ültetett a helyébe (357). Cirillt száműzetésbe küldték.

Az előzőtt jeruzsálemi püspök először Antiochiába menekült, aztán Tarzuszba. Püspöktársa, Silvanus, bár vonzódott az ariánusokhoz, barátságosan fogadta, sőt azt is megengedte, hogy gyakorolja püspöki tisztségét és

prédikáljon. Beszédeit hamarosan megkedvelték Tarzuszban. Egy szeleukiai zsinat rehabilitálta Cirillt, de a nem sokkal utána, Akakiosz elnökletével tartott konstantinápolyi zsinat újból letettnek nyilvánította. Julianus császár uralkodásának kezdetén Cirill kihasználta a fordulatot arra, hogy Atanázhhoz hasonlóan visszatérjen püspöki városába. Szenvedései azonban ezzel még nem értek véget. Valens császársága alatt ismét elűzték.

Hazatérése után a püspököknek elsőként azokat a visszasságokat kellett fölszámolnia, amelyek a szakadások és pártoskodások következtében támadtak. Nisszai Szent Gergely szerfölkött sötét leírást ad ezen évek Jeruzsáleméről. „Nincs itt -- írja 378-ban -- egyetlen olyan gonosz bűn, amely nagy orcátlanul föl ne ütötte volna a fejét. A város ezenkívül két táborra szakadt az ariánusok és ellenfeleik között. Cirill maga is a harcok tüzeiben állt. Kétségtelen tény, hogy Cirill mértéktartó és másokat mérsékletre vezető szellem volt, s hogy az ortodoxia szeretete sohasem feledtette vele a keresztény szeretet törvényét és az egységre törekvést.

Élete utolsó éveit arra fordította, hogy helyreállítsa a békét és gyógyítsa a harc fájdalmas esztendeinek sebeit. Állandó gondja volt az egység a hitben. „A tévedés - szerette mondani - sokarcú, de az igazságnak csak egy arca van.”

Cirill 387-ben halt meg. Püspökségének 38 évéből tizenhatot száműzetésben töltött. XIII. Leó 1893-ban egyháztanítónak nyilvánította.

Jeruzsálem püspöke erősen belefolyt az ariánusok elleni harcba. Inkább a külső körülmények, mint személyes vérmérséklete tették őt harciasná. Az Akakiosszal folyó küzdelem heves reakciókat váltott ki belőle, és a békeszerető embert keménnyé és olykor sértővé tette. Ez a keménység azonban inkább abból a szándékból származik, hogy a hitet megvédje, mintsem a maga igazának kereséséből. Jelleme mégis inkább merevnek, mint simulékonynak, inkább nyersnek, mint gyöngédnek látszik. Ezek a tulajdonságok megmutatkoznak prédikációiban is.

Cirill leginkább mint katekéta vált ismertté huszonnégy katekézise révén, melyekben a hitigazságokról és a három beavató szentségről, a keresztségről, a bérmálásról és az Eucharisztiairól tanít. Utasításai értékes tájékoztatást adnak a kor jeruzsálemi liturgiájáról.

Erőtéljes, konkrét és mindig a Szentírásról alapuló oktatást adott. Katekézisének a belső kiegyensúlyozottság jellemzi. Nem esik korának oly gyakori túlzásaiba, amelyekkel a házasság vagy a test ellen támadtak. Nem gyalázza a testet, hanem a teremtés csodáját látja benne.

Egész tanításából derül át sugárzik, költői szárnyalásba kezd, amikor a virágokról vagy a tavaszról beszél.

Önkéntes voltam Bőjte Csaba testvér egyik házában

Február 2-án,
Gyertyaszentelő
Boldogasszony
ünnepén kerül sor
minden évben a
szeretláng átadására.

Évekkel eze-
lőtt történt. Hazafelé
tartva a szentmiséről,
amelyen ez az
esemény történt, azt
éreztem, hogy még én
is tudnék valakinek,
valakiknek segíteni. A
szentmise, a sok
világító gyertya az én
lelkemet is cselekedet-
re buzdította. Az
merült fel bennem,
hogy nyugdíjasként – a
gyerekem és unokám
távol élnek tőlem – van időm, az egészségi
állapotom is lehetővé teszi, tehát valamit még
tennem kell! A lányom ajánlotta, hogy keressem fel
Bőjte Csaba testvért, amikor éppen Pesten miséznek,
és kérdezzem meg, hogy szüksége van-e a
segítségemre. Így is történt. Amikor találkoztunk,
nagyon kedvesen és rövid úton, azonnal adott egy
címet. Pakoltam és napokon belül útnak indultam.

Megérkeztem! A ház Arad közelében van,
egy fiatal házaspár nevel itt 25 gyermeket, családiás
környezetben. Közvetlen szomszédságban a
templom, a plébánia és az iskola. A házat vezető
fiatalasszony a bejárat előtt várt, kedvesen, de némi
tartózkodással, ami később tisztázódott. Ugyanis,
ilyenkor felmerül benne a kérdés – tudtam meg
később –, hogy „ugyan, Csaba testvér, most vajon
kit küldött, segítség lesz-e, vagy inkább ő szorul
segítségre?”

Először tíz napig maradtam. Őszintén meg
kell mondanom, hogy bizony nagyon elfáradtam.
Igaz, ennek én is oka voltam, mivel bizonyítási
kényszer munkált bennem, megfelelési vágy, ami,
mint kiderült, teljesen felesleges volt. Ott nem az a
fontos, hogy mennyit dolgozol, sokkal fontosabb a
mosoly, az ölelés, a gyerekekkel közösségben való
szeretatosztózás.

Ottlétem első alkalmával, bizony, úgy
gondoltam, hogy csak tudjam becsülettel elvégezni
a vállalt feladatot, én többé ide már nem tudok
jönni. Hazafelé jövet azonban már Szegednél
éreztem, hogy vissza fogok menni. Ezután az elsőt
még hat alkalom követte.

Nagyon sokszor köszönetet mondok a
Jóistennek. Köszönetet mindenért, a helytállásért és

főleg a hívásért. Mert mindenki kap valamilyen
hívást, jelet, csak sokszor nem vesszük észre.

Nagyon sokféle segítségi mód van. Van, hogy
elég egy kézfogás, egy ölelés, egy jó szó, vagy
konyhai munka végzése. Mindenki saját lelke
melegének és egészségi állapotának megfelelően.

Amikor nehéz, vagy fájdalmas napokat élek
meg, sokszor gondolok az ott eltöltött időre, és
megnyugvást, erőt kapok attól a szeretettől, ami
még most is mosolyt idéz elő bennem. Mert a
takarítás, mosás, süteménysütés, tanulás a
gyerekekkel semmi ahhoz a szeretethez képest,
amit én kaptam tőlük. A házból óvodások és
általános iskolások laktak, felsőbb iskolások már
másik épületbe kerültek.

Pár mondat a gyerekekről. Hosszú oldalakat
tudnék írni, mesélni. Az egyik igazi székely, 16
éves fiú mindig első helyen állt a munka és a
segítség terén. Egy csillogó szemű, nagyon szép
cigány fiú (igaz, tanulni nem nagyon szeretett),
akivel sokat foglalkoztam, egyszer felnézett rám és
azt mondta: „úgy szeretem magat”. Az ott töltött
időt a szeretet áradásának szoktam nevezni. Mindig
elkél a segítség!

Egészségem romlása akadályozott meg a
további utazásokban, de tudom, hogy sokan
vannak, akik mennek, hála Istennek, köztük nagyon
sok fiatal. „Aki keres az talál”...

Visszanézve, ajándéknak tekintem az ott
töltött időt. Tapasztalatom az, hogy ha csendben
magunkba nézünk, megkapjuk a hívást, ahogy Sík
Sándor versében is tükröződik:

*„Légy csendességben, Isten hogyha hív,
Halkan szólít, mint pásztorhangú síp.
Kelj fel, és indulj engedelmesen,
Szelíden, tiszta szívvel csendesen.....”*

Okolicsányi Márta

Az áldozat

Az eszmélődő ember „tudta”, világosan „érezte”, hogy nem a folyamatosan megnyilvánuló gonoszság, – amelynek nap mint nap tanúja lehetett – hanem az igazságosság az, amelyre törekednie kell, tehát amennyiben a gonoszság megnyilvánul, akkor engesztelésre van szükség ahhoz, hogy az igazság helyreálljon, mert az igazságosság büntetésben fog megnyilvánulni, szükségszerű szerencsétlenséget von maga után, még hozzá kiszámíthatatlanul ugyan, de úgy, hogy ez az egyén, a család, a törzs, vagy a nép életében bekövetkezik. Maguknak úgy reméltek szabadulást ettől, hogy a büntetés terhére valami másra helyezték át, állat, vagy emberáldozatok formájában.

Ez a helyettesítés-gondolat, amellyel az Ószövetségben is találkozunk, végül is nem helyettesítés, hanem pótlás. Az ember önmaga „pótlékát” akarja nyújtani, ami nem lehetséges, azért, mert annyira értékes, hogy semmit nem adhat saját maga helyett. Végül is erről szól a történelem: hogyan lehetséges a lehetetlenség, vagyis, hogy lesz-e végtelen értékű áldozat, aki helyettünk „lép oda”, úgy hogy minket saját magába fogad, mi „benne vagyunk”, és így visz minket az igazságosság világába. A legnagyobb misztériummal állunk szemben: miért van szükség engesztelésre, miért van egyáltalán bűn, gonoszság, szenvedés, halál? II. János Pál pápát idézzük:

„A szenvedés [...] mindenkit érintő kérdés, amely elkíséri az embert, a földrajzi szélesség, vagy hosszúság bármely fokán él is. A szenvedés bizonyos értelemben együtt született a világra az emberrel[...] fontos tehát, hogy újra meg újra foglalkozzunk vele. [...] Ha az ember ismeri és átérzi is az őt körülvevő élővilág fájdalmait, mégis, amit mi a 'szenvetés' szóval jelölünk, kifejezetten az emberi természet lényegéhez tartozik. A szenvedés olyan mély, mint maga az ember, éppen mert feltárja az emberi mélységeket, sőt, valamiképpen túl is mutat rajtuk. Úgy véljük, a szenvedés az ember transzcendenciájához tartozik.” (Részlet II. János Pál pápa *Salvifici Doloris* kezdetű apostoli leveléből)

Erre a kérdésre spekulatív úton csak antropomorfi (Isten gondolatait és tetteit emberi fogalmakkal leíró) „magyarázatokat” tudunk adni, amelyek soha nem lehetnek teljesen kielégítőek a ráció számára, sőt, az ateizmus „szilárd bástyájává” válhatnak. Egyetlen „magyarázatunk”, az, hogy a megoldás benne van a teremtésben: Isten abban teremtette a világot, akiben eleve saját maga benne van, az ember szabadságának kockázata, a lehetséges bűn miatt eleve megadta a végtelen értékű áldozatot.

Az Ószövetségben végigvonuló helyettesítés-gondolat, az állatáldozatok formájában végül is hiteltelen. Akkor érkezik el

egy sajtáságos fordulópont, amikor Mózes a nép bálványimádása után a Sinai-hegynél így szól a „haragvó” Istenhez: „Most azonban bocsásd meg vétkeiket! Ha nem, akkor törölj ki engem a könyvedből, amelyet írtál.” (Kiv 32,32). Isten még azt válaszolja, hogy „Csak azt törölöm ki, aki vétkezett ellenem” (32,33), de Mózes mégis megmarad abban a helyettesítő szerepben, melyet választott, vagyis hogy hordozza népe sorsát, sőt, könyörgésével újra és újra fordít rajta. A Második Törvénykönyvben pedig kifejezetten megjelenik a szenvedő Mózes képe, aki helyettesítő áldozatként népéért Izraelért a szent földön kívül hal meg.

A helyettesítés gondolata a maga teljességében Isten szenvedő szolgájának képében jelenik meg, (Iz 53), aki sokak bűnét magára veszi, és így igazgá teszi őket. A Szenvetés Szolga titokzatos alak, aki még homályban van, mintegy a várakozást testesíti meg, arra, akinek el kell jönnie. Kaifás („aki nem tudta, hogy mit beszél”), szava mégis próféta, összefoglalta az egész vallástörténetet, és Izrael hitét, amikor Jézusra alkalmazta a kijelentést: egy ember meghal sokakért. A kulcsszó nem is szó, hanem rag: (sokak-), „ért”, vagyis: „értük”. Jézus maga, az élete ez a szó: „proegzisztencia”, értük-való-lét. Ez Isten megjelenése, akarata, az Igazság megjelenése maga, amely a világban a maga tisztaságában nem látható.

A világ annyiban igaz, amennyiben Istent, a teremtő értelmet, örök intelligenciát tükrözi, amelyből származik. Az ember pedig akkor igaz, akkor jut el saját lényegéhez, ha „Isten szerint alakul”, ami elsősorban nem erkölcsi kérdés, hanem annak átélése, hogy létének és értelmének forrása Isten maga. A Lét „mérceje” Isten, ezért belőle árad a fény és méltóság mindenre. Tanúságot pedig az tesz az igazságról, aki a teremtő Értelem „látószögéből” teszi olvashatóvá a teremtést, és hozzáférhetővé az igazságot, azért, hogy az az emberi világ mérceje és útmutatója lehessen, a világ nagyságaival és hatalmasságaival szemben.

A világ megváltatlansága ugyanis abban áll, hogy a teremtett világ „olvashatatlan”, az igazság felismerhetetlen, a pragmatizmus uralkodik, és az erősebb joga. A megváltás, pedig azt jelenti, hogy az igazság felismerhetővé vált, a felfoghatatlan Isten – egyféle módon – megismerhető: Jézus Krisztusban Isten maga lépett a világba, felállítva a történelemben az igazság mércejét, amely a világ mérceje szerint tehetetlen, ezért keresztre feszíthetik. És éppen így, tehetetlenségében, szenvedésében mutatkozott meg hatalma. Az igazság csak így lehet újra és újra hatalommá.

BL

Istenképeink

Az istenkép kialakulásában a serdülőkorral lezáruló életszakaszoknak van nagy jelentőségük, és ezekről tisztább képpel is rendelkezünk mint a felnőttkorról. Kialakulásának csíráját a születés idejére tehetjük, arra való hivatkozással, hogy a gyerek fogadásában, gondozásában, sőt, megkeresztelésében már megnyilvánulnak azok a hatások, melyek a későbbiek során szerepet játszanak. A csecsemő én-tudatának kialakulása egyben az alapvető bizalom kialakulásának ideje, melynek forrása a szeretettség megtapasztalása, a gondozottság, a testi kapcsolat, hangok fizikai formájában. A csecsemőkorban kialakuló kötődési mintázat döntő jelentőséggel bírhat az istenkép kialakulása szempontjából. A „jó” Isten ideája, ugyanis megfelel a tökéletesen gondoskodó, megbízható, mindig elérhető gondviselő ideájának. A csecsemő anyjához való viszonyában a közelséget keresi, szorong, ha elérhetetlennek érzékeli, veszély esetén biztonság, ő a „hatalmas”, akitől függ.

Az istenkép alakulásában az apa szerepével kapcsolatban született meg az a megállapítás, hogy annak megjelenését mindkét szülő hatásának figyelembevétele alapján kell megragadni. Ez azt a felismerést eredményezte, hogy az anya mellett az apának is jelentős szerepe van. A legideálisabbnak talált modell, a gondoskodó apa, és a hatalmat gyakorló anya modellje, mely a gyerek fejlődése során a gondviselő és irgalmas Isten képe, majd fogalmának kialakulását mozdítja elő. A szülővel való mindennapos kapcsolatból a gyermek tudatában egy elképzelés jön létre, amely „magába szívja” kapcsolatuk érzelmi oldalát, és ezáltal egy fogalmi alak képződik. A

szülőkomplexusban felismerhető a vallásos szükséglet gyökere: a mindenható, igazságos és jószágos Isten, aki az apa és az anya szublimációjaként jelenik meg.

Sok érzésünk van, amelyek egyaránt kapcsolódnak a szülő- és istenképhez. Ilyenek például: elismerés, feltétel nélküli egyetértés, segítség, szeretet, támogatás, bizalom, megértés, vonzódás, jóindulat, nagylelkűség érdeklődés, elnézés, türelem, oltalom, közelség, megközelíthetőség, tartalmas kapcsolat, tisztesség, biztonság, tartás. Kutatók az anya és apa szerepének különbözőségét elemezve azt állapították meg, hogy az anyára vonatkozó érzések határozottan többségben vannak Istenre vonatkoztatva, mint az apakapcsolatban megjelenők.

A szülőkép kezdeti meghatározó szakasza után az istenfogalom tanulással kezdődő elsajátításának időszaka következik, amikor a gyerek addigi istenképét először antropomorf, majd elszellemiesedő lélekre váltja át, ill. találkozik az egyházi oktatásban megjelenő istenfogalommal.

Az egészséges keresztény istenképpel szemben azonban, mely a személyesség és egyetemesség mellett a teljesen más mivoltot is jelenti, a hívő tapasztalatban egymásnak ellentmondó elemek keveredhetnek. Ugyanakkor tudatában kell lennünk annak, hogy Istent nem lehet kimeríteni, meghatározni és megmagyarázni. Inkább beszélhetünk arról, hogy mit nem jelent Isten legalábbis keresztény szempontból. Isten nem a világ építőmestere, aki visszavonult a teremtés után („a gép forog , az alkotó pihen”), nem csupán lényünk legmélyebb dimenziója, (bár ott érhető „tetten”), nem „mindent átható teremtő és mindengható világszellem” (bár az is). Ha Isten csupán a felsoroltak egyike, vagy akár egyszerre mindegyike, akkor árnyékként borulhat az emberi lélekre, és „létrejönnek” (metafizikai értelemben is) a démonok, a torz megbetegítő negatív istenképek, amelyek akár ragályosak is lehetnek. A negatív istenképek kialakulásához egy elem egyoldalú, vagy kizárólagos dominanciája vezet. A negatív istenképek háttérben felfedezhető a mindig mindent könyörtelenül mérlegre tévő, igazságot osztó, büntető istenről élő kép, aki minden mást figyelmen kívül hagyva, irgalmat nem ismerve, a neki való, törvénye szerinti engedelmességet követeli. Irodalmi megjelenése Dosztojevszkij Nagy Inkvizítora a Karamazov testvérek c. regényében. E hamis istenképnek az egyik negatív következménye, az a próbálkozás, hogy az ember távolságot teremt maga és Isten között, elkülöníti a büntető és jószágos Istent, és

Így két Isten „keletkezik”: egy önkényes atya, aki előtt meg kell hunyászzkodni, és egy veszélytelen nagypapa. Kialakulásukban a negatív apamodell, félelem, bizalmatlanság, szolgálai engedelmség kialakulása, hatalomtól való függőségérzet és az alacsony önértékelés játszik szerepet. Arra hajlamosítja az embert, hogy „megelőzősként” előre „váltságdíjat” adjon Istennek, magáért az életben maradásért. A negatív istenképek mindegyikének a hátterében az ún. démonikus halálisten „munkálkodik”, amely kiszámíthatatlannak és önkényesnek láttatja Istent, és annak az egzisztenciális félelemnek, az étellel szembeni alapvető bizalmatlanságnak az elhatalmasodásában jelenik meg, melynek oka az a feltételezés, hogy Isten egy szálont tartja függve az emberi életet, amelyet bármikor elvághat. Olyan, aki nem életet, hanem halált okoz. Ez reménytelenség- és kétségbeesés érzést vált ki, amiből való kimenekülést az érintettek perfekcionizmusban kereshetnek, és kényszeres viselkedésmintákat alakíthatnak ki. Kialakulásának oka visszavezethető a születés előtti tapasztalatokra, a nem kívánt terhességre, melyhez kapcsolódó anyai érzelmeknek a gyermek ki van téve. A gyermek ugyanis már az anyaméhben átvesz bizonyos hangulatokat, főleg az anya viszonyulását létezéséhez.

Olyan „isten” is „keletkezhet”, aki mindent lát, feljegyez, jutalmaz és büntet, ellenőriz, mindent számon tart, könyvel, érzéketlen, szívtelen démon, aki az ítélet napjára „vár”, nem érdekli az emberi fájdalom, esendőség. Ez az „isten” a mindent látó, mindenre gondot viselő Isten „logikus” átfordítása démonná, hiszen akkor a bünt is látja, sőt „figyeli”. Könnyen felfedezhető gyökerében a démonikus bíróisten, ami mögött pedig a halálisten húzódik meg. Törvények és tiltások istene, akinek soha nem lehet megfelelni, ezért ezzel az istennel csak „rabságban”, állandó büntudatban lehet együtt élni. Kialakulhat a gyermekkori szülői fenyegetőzés nyomán: „Isten mindent lát, minden gondolatodat ismeri”

Az önmagában pozitív törekvések értékének kizárólagossá tétele, az állandó túlteljesítési kényszer jellemzi a „teljesítményistent”, akinél tekintet nélkül a személyes adottságokra és képességekre, csak az eredmény számít. Isten ebben a szerepben diktátorrá válik, akít csak az érdekel, hogy az ember mire képes, milyen eredményeket tud felmutatni. A gyermekkorban tapasztalt családi értékrend, a siker és teljesítmény hajszolása segíti elő.

Isten azonban nem démonikus bíró, hanem irgalmas Atya, aki szabadságot ad gyermekeinek, és a hazatérő tékozló fiút már messziről figyeli, tárt karokkal várja, hogy mikor ölelheti a keblére úgy, mint egy anya a fiát, aki már megszzenvedte tévútjai és baklövésői következményeit.

Isten nem is démonikus halálisten, akinek torz képét a gyerek, aki részt vesz az anya érzélemvilágában, már az anyaméhben belül kezdi kialakítani, mert érzi, hogy nem kívánt gyermek, akinek az élete veszélyben van. Isten minden magzati élet, az Élet Istene, az „élet szerzője”: Jézus (ApCsel 3,15), akinek Istenből fakadó életét a halál nem tudta kioltani, és mindenkinek megmutatja az életre vezető utat: „Az élet útját mutattad meg nekem, és örömmel töltesz el színed előtt”. (ApCsel 2,28)

Isten nem könyvelő, hanem Jó Pásztor, aki állandóan juhain tartja szemét, azért, hogy egy se vesszen el, és életét adja értük (Jn 10,11). A jó pásztor nem a juhok hibáit nézi, hanem felszabadítja őket a gonoszság hálójából.

Isten nem a teljesítmény követelőző démonja, mely túlzásokra csábít. Nem mondja: „annyit érsz, amennyit felmutatsz”. Ő a termékenység Istene, akinél a teljesítmény önmagában nem cél, hanem az órá való hagyatkozás eredménye, jó földbe hullott vetőmag, búza a konkolyban, szőlővessző, amely a szőlőtől kapja az életet. A mag adott mindenki számára, csak az számít, hogy a földbe kerüljön, hogy növekedhessen, de a növekedés maga rejtve van. A termékenységben tere van a titoknak. A növekedésre türelemmel időt kell hagyni.

„Úgy van az Isten országával, mint azzal az emberrel, aki magot vet a földjébe. Akár alszik, akár virraszt, s éjszaka van, vagy nappal, a mag kicsírázik, és szárba szökken, maga sem tudhatja hogyan. A föld magától terem, először szárat, aztán kalászt, végül telt szemet a kalászban. Amikor beérett a termés, tüstént nekiereszti a sarlót, mert itt az aratás.” (Mk 4,26-29)

BL

A PLÉBÁNIA PROGRAMJAI

- Egyházközségi lelkigyakorlat lesz március 6-8-ig a Leányfalui Lelkigyakorlatos Házban
- A KÉSZ Belvárosi Csoportjának márciusi összejövelele lesz 2015. március 19-én csütörtökön 18 órától. *Előadást tart: Kiss István Didák OFM.* a szerzetesi év kommunikációs felelőse a Megszentelt Élet Évéről.
- A szerdai 18 órákor kezdődő koncertekre plébániánk hívei továbbra is igényelhetnek kedvezményes belépőjegyeket
- Március 31-én kedden 19 30-kor J.S. Bach: János passióját mutatja be zenei együttesünk. Vezényel: Virágh András Liszt díjas karnagy.
- Március 2. hétfő 16.30 óra Karitászhittan a Teréz Anya teremben.
- Március 7-8-i hétvégén élelmiszergyűjtéshez cédulaosztás a szentmisék után. Plébániánk karitászcsoportja nagybőjti tartósélelmiszer-gyűjtést hirdetett meg a Magyar Katolikus Püspöki Kar felhívása szerint. Kérjük, hogy Nagyböjt 4. vasárnapján, a jövő szombati előesti (márc. 14.) vagy a vasárnapi (márc. 15.) szentmisére ne felejtse el magával hozni egy kis csomagot a szegényeknek, rászorulóknak! Köszönjük adományát, áldozatos szeretetét! Kérjük, hogy jelezzék munkatársunknak azt is, ha ismernek olyan rászorulókat, akinek ez az adomány tényleges segítség lenne (név és telefonszám elég).
- Március 12. csütörtökön a 17.00 órákor Karitászhittan Filmklub a Teréz Anya teremben.
A Faustina nővér című filmet tekintjük meg közösen. Rendező: JerzyLukaszewicz. Hossza: 75 perc. Gyártási év: 1994. A film után beszélgetési lehetőség.
- Március 13. péntek a 16.00 órai Szentmise után a Szent Mihály templomban karitászhittan keresztút (Szeretláng keresztút).
- Március 14. szombat 9.00-12.00 óra között ruhaakció a Teréz Anya teremben.
- Március 14-15-i hétvégén a szentmisékhez kapcsolódva élelmiszergyűjtés a Püspöki Kar felhívása szerint.
- Március 16. hétfő 16.30 óra Karitászhittan a Teréz Anya teremben.
- Március 19. csütörtök 15.00 óra: Szeretláng imaóra a Szent Mihály templomban.
- Március 21. szombat közös múzeumlátogatás a Magyar Nemzeti Galériában. A Rippl-Rónai – Maillol kiállítást tekintjük meg. A belépőt és a szakvezetést a Tevékeny Szeretet Alapítvány biztosítja.
Kérjük, hogy jelentkezzenek, akik részt kívánnak venni a programon. Találkozás: 9.45 órákor a Magyar Nemzeti Galéria főbejárata előtt a Budai Várban. Jelentkezés március 15-ig a karitászhittan programok kapcsán és telefonon ezen a számon: 06-31-710-9074
- Március 28. szombat 9-12 ruhaakció a Teréz Anya teremben
- Karitászhittan minden hétfőn 14-16 óra között a Teréz Anya teremben.

PESTI FŐTEMPLOM

Spirituális közösségi lap

II. évf. 12. szám

A Belvárosi
Nagyboldogasszony
Főplébánia lapja

Kiadja:
a
Belvárosi Főplébánia

Felelős kiadó:
Dr. Osztie Zoltán

Szerkesztő:
Bitter Lajos

Munkatársak:

Kovács E. Gellért
Csorba Gábor
Dr.Szücs Gabriella
Okolicsányi Márta

Lektorálta:
Faga Nagy Mária

Szerkesztőség:

Budapest 1056 Március 15.
tér 2.

Tel/fax: 318 3108

E-mail: prorsus@t-online.hu

Megjelenik:
12 oldalon

Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia

1056 Budapest Március 15. tér 2. Tel/fax: 318 3108 E-mail: belvarosiplebania@gmail.com

Irodaszolgálat: hétfő - szerda - péntek 9 -12 ; 15.30 - 17.30

Irodavezető: Rochlitz Kinga